Metodyka edukacji przyrodniczej i społecznej w klasach 1-3 - opis przedmiotu

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	Metodyka edukacji przyrodniczej i społecznej w klasach 1-3
Kod przedmiotu	05.2-WP-EPiW-MESPK
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020
Jednostka obsługująca przedmiot	Wydział Nauk Społecznych

Informacje o przedmiocie

Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	

Formy zajęć

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	5 (w tym jako e-learning)	0,33 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie
Ćwiczenia	-	-	15 (w tym jako e-learning)	1 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z zagadnieniami wpisującymi się w obszar edukacji przyrodniczej i społecznej na poziomie klas I-III; przygotowanie studentów do posługiwania się metodami poznawania i badania środowiska przyrodniczego i społecznego; nabycie umiejętności organizowania sytuacji edukacyjnych sprzyjających konstruowaniu przez dzieci wiedzy o otaczającej rzeczywistości społeczno-przyrodniczej; rozbudzanie wrażliwości i postawy poszanowania przyrody oraz refleksyjności i otwartości na poszukiwanie nowych obszarów edukacji społecznej dzieci adekwatnych do dokonujących się zmian społeczno-kulturowych.

Wymagania wstępne

Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania oraz wiedza z zakresu psychologii rozwoju dziecka w wieku wczesnoszkolnym.

Zakres tematyczny

Wykłady

Znaczenie kontaktów z przyroda w rozwoju i edukacji dziecka wczesnoszkolnego. Badanie przyrody ożywionej i nieożywionej na lekcjach w klasach początkowych – dziecko w roli badacza i konstruktora wiedzy o świecie przyrodniczym i panujących w nim relacjach. Realia edukacji ekologicznej – drogi refleksji i praktyki. Wpływ człowieka na przyrodę. Sposoby walki z zagrożeniami i podejmowane działania profilaktyczne w kl. I-III. Dziecko jako uczestnik procesów społecznych. Zaniedbane obszary edukacji społecznej młodszych uczniów i możliwości ich modyfikowania. Wykorzystanie książek popularno-naukowych i literatury społeczno-obyczajowej w poszerzaniu wiedzy dzieci o sobie, innych i otaczającej rzeczywistości społecznej. Kreowanie tożsamości dziecka w relacjach z „innym" – chorym, niepełnosprawnym, biednym, wykluczonym, o innym kolorze skóry i odmiennych tradycjach oraz religii.

Ćwiczenia

Analiza podstawy programowej i wybranych programów kształcenia pod kątem zawartości treści przyrodniczych, ekologicznych i prozdrowotnych. Treści przyrodnicze w podręcznikach do klas I-III – analiza podejmowanej tematyki, struktury zadaniowej oraz sposobów realizacji edukacji przyrodniczej. Metody poznawania i badania środowiska przyrodniczego: pomiar, obserwacja, doświadczenie, eksperyment. Konstruowanie sytuacji edukacyjnych i kart pracy ucznia aranżujących aktywność badawczą dzieci. Kształtowanie pojęć przyrodniczych ustalonych programem nauczania w klasach I-III (las, pole, łąka, staw, ssaki, ptaki itd.). Wycieczka jako forma bezpośredniego poznawania rzeczywistości: rodzaje wycieczek, planowanie i organizowanie, przygotowanie ścieżki dydaktycznej. Możliwości realizowania edukacji ekologicznej na lekcjach w klasach początkowych: świadomość i wyobraźnia ekologiczna; ochrona środowiska. Wymiary wiedzy społecznej w klasach I-III: problematyka programowa a rzeczywistość społeczno-kulturowa dziecka. Obserwacja, wywiad, ankieta, rozmowa, nagrania wykonane przez dzieci jako narzędzia poznawania środowiska społecznego. Dziecko jako członek rodziny: wiedza o rodzinie i sposoby jej wykorzystywania oraz poszerzania o nowe aspekty (rodziny pełne, niepełne, rozbite, zastępcze, rozwód, itp.). Dziecko w relacji z osobami niepełnosprawnymi. Dziecko wobec problemu biedy i głodu – opracowanie przewodnika dla dzieci. Wiedza o Polsce i jej realizacja na lekcjach w klasach I-III; patriotyzm, tolerancja, relacje z sąsiadami, pozycja Polski na świecie. „Inny" w edukacji dzieci: rozumienie różnic kulturowych (tradycje, religie, obyczaje); ludzie na świecie (problemy rasowe i demograficzne). Realizacja treści społecznych w rozwiązaniach zagranicznych.

Metody kształcenia

Ćwiczenia – praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, dyskusja, metoda projektu, prelekcja, nauczanie praktycznego działania.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi dokonywać obserwacji i interpretacji zjawisk przyrodniczych i społecznych, analizuje ich powiązania z pozostałymi obszarami pedagogiki wczesnoszkolnej.	• K_U03	• Ocena projektów zadań, sytuacji i zajęć w klasach I-III Ocena swobodnej wypowiedzi Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Ćwiczenia
Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w środowisku społecznym, jest refleksyjny i otwarty do podejmowania nowych form aktywności dziecka inicjowanych zmianami społeczno-kulturowymi, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie pedagogiki wczesnoszkolnej.	• K_K06	• Prezentacja	• Ćwiczenia
Student ma elementarną wiedzę o metodyce nauczania środowiska społeczno-przyrodniczego w klasach I-III, w tym metodyce prowadzenia zajęć, celach, treściach, zasadach, metodach stosowanych w edukacji społeczno-przyrodniczej dziecka w klasach początkowych.	• K_W04	• Ocena prac zleconych	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady

Warunkiem zaliczenia są obecności na wykładach (85% wszystkich obecności) oraz poprawna realizacja zadań zleconych przez prowadzącego.

Ćwiczenia

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu – 50% uzyskanej oceny na zaliczenie, pozytywna ocena z wyznaczonego projektu 50% uzyskanej oceny.

Ocena końcowa

Średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z ćwiczeń i wykładów

Literatura podstawowa

1. Klus-Stańska D., *W nauczaniu początkowym inaczej*, Kraków 1999.
2. Nikitorowicz J., *Kreowanie tożsamości dziecka*, Gdańsk 2005.
3. Nowak-Łojewska A., *Od szkolnego przekazu do konstruowania znaczeń: wiedza społeczna młodszych uczniów z perspektywy nauczyciela*, Zielona Góra 2011.
4. Rzeźnicka-Krupa J., *Inny w edukacji…*, [w:] *Paradygmaty współczesnej dydaktyki*, red. L. Hurło, D. Klus-Stańska, M. Łojko, Kraków 2009.
5. *Wybrane problemy wczesnej edukacji*, cz. 2, Klasy I-III, red. M. Suświłło, Olsztyn 1998.

Literatura uzupełniająca

1. Grzybowski P., *Spotkania z innymi*, Kraków 2011.
2. Jakowicka M., *Wzbogacanie doświadczeń uczniów w kontaktach ze środowiskiem*, Warszawa 1995.
3. Kruszko K., *Optymalne metody w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego*, „Życie Szkoły" 1997, 8.
4. Kwiecień J., *Wycieczka i wywiad w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego*, „Życie Szkoły" 1991, 9.
5. Łukaszewicz R.M., *„Leczenie głupoty" i… czyli salony edukacji ekologicznej NATURAmy*, Wrocław 1996.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-05-2019 20:40)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ